

การนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลี:
กรณีศึกษาซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1
The Representation of Korean Food Culture:
A Case Study of the Drama "Let's Eat Season 1"

อนุสรุ สุกบ่าเพ็ง¹

Anutsara Sukbumpeng

ธัญญภัทร์ ปิยรังสีวิชัย²

Tanyabhat Piyarangsivish

สุธิดา แม่นมินทร์³

Suthida Manmin

บทคัดย่อ

การศึกษานำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการสร้างภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 โดยเป็นการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยเลือกศึกษาจากฉากที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมอาหารเกาหลี ซึ่งออกอากาศช่วง พ.ศ. 2556 ผ่านช่องโทรทัศน์ tvN ของเกาหลีใต้ โดยทำการรับชมผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน MONOMAX ผู้วิจัยทำการคัดเลือกฉากอาหารจำนวน 26 ฉาก จากทั้งหมด 16 ตอน เพื่อศึกษานำเสนอภาพแทนและรูปแบบการนำเสนอวัฒนธรรมอาหารเกาหลี โดยใช้ข้อสรุปประกอบของการเล่าเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่าการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีทั้งหมด 6 แบบดังนี้ 1) วัฒนธรรมการรับประทานอาหารคนเดียว 2) วัฒนธรรมอาหารเกาหลีแบบดั้งเดิม 3) แนวคิดนิยมการรวมกลุ่ม 4) ความเชื่อดั้งเดิมของเกาหลี 5) การผสมผสานกับวัฒนธรรมอาหารต่างชาติ 6) อาหารเพื่อสุขภาพซึ่งภาพแทนที่นำเสนอขึ้นก็เพื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจวัฒนธรรมการรับประทานอาหารพร้อมทั้งเข้าใจแนวคิดความเป็นคนเกาหลีที่สอดแทรกอยู่ในซีรีส์ ส่วนรูปแบบการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีมีทั้งหมด 6 แบบคือ 1) น้ำเสียง 2) สีหน้า 3) บุคลิก 4) เพลงประกอบฉาก 5) มุมกล้อง 6) สัญลักษณ์อื่น ๆ เป็นการรูปแบบการนำเสนอเพื่อให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมไปพร้อมกับการ

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: anutsara.su@bsru.ac.th

² อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: tanyabhat.pi@bsru.ac.th

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิชาภาษาและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา E-mail: suthida.ma@bsru.ac.th

รับชม มีการใช้อาหารเป็นสื่อกลางในการสื่อสารความสัมพันธ์ ความทรงจำ และอารมณ์ของตัวละคร และยังเป็นภาพแทนทางวัฒนธรรมที่แฝงคุณค่า ความหมาย และอัตลักษณ์ของสังคมเกาหลีร่วมสมัย

คำสำคัญ: การนำเสนอภาพแทน วัฒนธรรมอาหารเกาหลี ซีรีส์ *Let's eat* ซีซั่น 1

Abstract

This study aims to examine (1) the representation of Korean food culture in the TV series *Let's Eat* Season 1, and (2) analyzes the construction of representations of Korean food culture in *Let's Eat* Season 1, utilizing content analysis, with a focus on 26 food-related scenes related to Korean food culture. The data were collected from all 16 episodes of *Let's Eat* Season 1, which aired on South Korea's tvN channel in 2013, and were accessed through the MONOMAX streaming platform. The analysis explores both the representations and the narrative techniques employed to convey Korean food culture.

The findings reveal six types of cultural representations of Korean food:

1) The culture of eating alone (honbap), 2) traditional Korean food culture, 3) collectivist values, 4) traditional Korean beliefs, 5) the fusion of Korean and foreign food cultures, and 6) health-oriented eating culture.

These representations aim to help viewers understand not only Korean eating habits but also the underlying notions of Korean identity reflected in the series.

Furthermore, the study identifies six modes of representation used to express Korean food culture: 1) tone of voice, 2) facial expressions, 3) character behavior, 4) background music, 5) camera angles, and 6) symbolic elements.

These techniques serve to evoke emotional engagement among viewers, using food as a medium of communication for relationships, memories, and emotions among characters. Ultimately, food functions as a cultural symbol that conveys values, meanings, and the identity of contemporary Korean society.

Keywords: Representation Korean Food Culture *Let's Eat* Season 1

บทนำ

อาหารเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตที่สำคัญของมนุษย์ และเป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ และความมีเอกลักษณ์ของแต่ละชนชาติ อาหารเกาหลีเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตของคนเกาหลีมาตั้งแต่อดีต สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม การปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศ ในยุคโครยอ (고려시대) ศาสนาพุทธถูกแต่งตั้งให้เป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้การบริโภคเนื้อสัตว์ลดน้อยลงและวิธีการปรุงเนื้อสัตว์มีการเปลี่ยนแปลง แต่จากการเข้ารุกรานจากทางตอนเหนือของประเทศ หรือปัจจุบันคือประเทศเกาหลีเหนือ ส่งผลให้ความนิยมการบริโภคเนื้อสัตว์แพร่หลายในช่วงปลายของยุคโครยอ เมื่อเข้าสู่ยุคโชซอน (조선시대) วัฒนธรรมการบริโภคอาหารได้รับการปรับปรุง และมีความคล้ายคลึงกับอาหารเกาหลีในปัจจุบัน การเติบโตของชนชั้นกลางทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนอาหารระหว่างชนชั้นสูงและชนชั้นล่าง เป็นผลให้มีอิทธิพลด้านขนบธรรมเนียมการรับประทานอาหารของประชาชนทั่วไป อีกทั้งในช่วงปลายของยุคโชซอนมีการนำเข้าผักต่าง ๆ เช่น มะเขือเทศ พริกทอง ถั่วลิ้นเต่า ข้าวโพด มันฝรั่ง พริก และมันหวาน จากประเทศญี่ปุ่นและทางตอนใต้ โดยเฉพาะการนำเข้าพริกส่งผลให้รสเผ็ดกลายเป็นเอกลักษณ์ของอาหารเกาหลี จึงเกิดการทำกิมจิที่มีสี แดง และกลายเป็นอาหารประจำชาติเกาหลีในปัจจุบัน นอกจากนี้ การผสมผสานระหว่างผักและน้ำปลาทำให้อาหารเกาหลีมีความหลากหลายมากขึ้น

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศเกาหลีใต้ได้ใช้สื่อบันเทิงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนอิทธิพลทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นซีรีส์ ดนตรี ภาพยนตร์ หรือแม้แต่วิดีโอการวาไรตี้ ซึ่งมีบทบาทในการสร้างภาพลักษณ์ของประเทศเกาหลีใต้ และส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในรูปแบบของอำนาจละมุน (Soft Power) ผ่านการผลิตซ้ำให้เกิดคุณค่า อัตลักษณ์ และวิถีชีวิต ทำให้ผู้ชมให้รู้สึกใกล้ชิดและเข้าถึงวัฒนธรรมเกาหลีมากขึ้น หนึ่งในองค์ประกอบที่โดดเด่นของสื่อบันเทิงเกาหลีคือการนำเสนออาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ โดยฉากอาหารในซีรีส์ไม่ได้เป็นเพียงส่วนเสริมเนื้อเรื่อง แต่เป็นเครื่องมือเล่าเรื่องที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ความทรงจำ และอารมณ์ของตัวละคร จนทำให้อาหารเกาหลีสามารถกลายเป็นภาพแทนทางวัฒนธรรมที่น่าจดจำและขยายอิทธิพลสู่ผู้ชมทั้งในและต่างประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

หากศึกษาเกี่ยวกับซีรีส์เกาหลี พบว่ามีซีรีส์ที่ออกอากาศเกี่ยวกับอาหารหลายเรื่อง เช่น ร้านอาหารเที่ยงคืน (Late Night Restaurant) สูตรหัวใจของยัยจอมป่วน (The Perfect Match) กระทะเลิฟเสิร์ฟรัก (Work of Love) สาวชู้ยายกับยัยผีจอมหีน (Oh My Ghost) มนต์รักเกาะเซจู (Warm and Cozy) และธุรกิจปิดเกมแค้น (Itaewon Class) รวมไปถึงซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1-3 ซึ่งซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1 ใช้อาหารเป็นแกนกลางในการเล่าเรื่องอย่างชัดเจน อีกทั้งยังนำเสนอถึงขั้นตอนและวัตถุดิบในการทำอาหาร การนำเสนอการรับประทานอาหารที่สมจริง รวมถึงสอดแทรกวัฒนธรรมการรับประทานอาหารของชาวเกาหลีในฉากที่น่าเสนออีกด้วย

ซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1 เป็นซีรีส์ที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับอาหารและการใช้ชีวิตของตัวละครหลักอย่าง อีชูกยอง คุณแดง และยุนจินอี โดยเนื้อเรื่องเป็นการเล่าเรื่องราวชีวิตประจำวันของอีชูกยอง สาวโสดที่ชื่นชอบอาหารและใช้ชีวิตอิสระ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับความเหงา และความสัมพันธ์กับผู้นรอบข้าง คุณแดง นักขายประกันภัยผู้หลงใหลในการทานอาหาร และเขียนบล็อกเกี่ยวกับอาหาร และยุนจินอี หญิงสาวที่อาศัยอยู่ในอพาร์ทเมนต์เดียวกัน ซีรีส์เรื่องนี้ไม่เพียงแต่พูดถึงความรัก

และมีมิตรภาพระหว่างตัวละคร แต่ยังมี การนำเสนอความเพลิดเพลินในการรับประทานอาหารเกาหลี ดำเนินเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างตัวละคร และจบลงด้วยการที่ตัวละครได้เรียนรู้ถึงความหมายระหว่างมิตรภาพผ่านการแบ่งปันอาหารที่พวกเขาชื่นชอบ นอกจากการเล่าเรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครแล้ว ซีรีส์เรื่องนี้ยังมีการนำเสนออาหารเกาหลีออกมาได้น่าตื่นตาตื่นใจ และเอ็ดอรร้อย ทำให้ผู้ชมรู้สึกหิวตามไปด้วยทุกครั้งที่ได้รับชม

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักว่า อาหารเกาหลี (K-FOOD) ถือเป็นองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ผ่านกระบวนการเผยแพร่และส่งออกวัฒนธรรมอาหารไปสู่สังคมโลก โดยอาศัยสื่อบันเทิงเป็นกลไกหลักในการสื่อสารและสร้างการรับรู้ ซึ่งหนึ่งในสื่อที่มีอิทธิพลอย่างชัดเจนคือ ซีรีส์โทรทัศน์ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 อันเป็นตัวอย่างสำคัญที่สะท้อนการนำเสนอภาพแทนของอาหารเกาหลี โดยปรากฏจากการรับประทานอาหารรวมทั้งสิ้น 26 ครั้ง จากทั้งหมด 16 ตอน การถ่ายทอดดังกล่าวมิได้จำกัดอยู่เพียงมิติของการบริโภคอาหารเท่านั้น หากยังแฝงด้วยนัยยะทางวัฒนธรรมที่สามารถสร้างความเข้าใจและความใกล้ชิดต่อวัฒนธรรมเกาหลีได้ในระดับสากล โดยงานวิจัยของ CHA & LEE (2025, pp. 9-16.) ระบุว่า ละครเกาหลีมีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างภาพลักษณ์ของอาหารเกาหลี ซึ่งการนำเสนออาหารเกาหลีผ่านละครมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจากการรับประทานอาหารและกระบวนการทำอาหารที่ถูกถ่ายทอดในเชิงสุนทรียภาพ อีกทั้งอาหารเกาฬียังถูกรับรู้ว่าเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมเกาหลีแบบดั้งเดิม รวมถึงมีภาพลักษณ์ว่าเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ นอกจากนี้ การสร้างสมดุลระหว่างความดั้งเดิมกับความทันสมัย จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวด้านอาหารเกาหลีอย่างยั่งยืน และเมื่ออาหารเกาหลีได้รับความสนใจในระดับโลกผ่านละครมากขึ้น ความสำคัญของการรักษาคุณค่าแบบดั้งเดิมควบคู่กับการตอบสนองความต้องการสมัยใหม่จึงยิ่งเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 เป็นกรณีศึกษาเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอภาพลักษณ์วัฒนธรรมอาหารเกาหลี และพิจารณาศักยภาพของการถ่ายทอดวัฒนธรรมดังกล่าวไปสู่สังคมและวัฒนธรรมอื่น ๆ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในบทบาทของสื่อบันเทิงต่อการเผยแพร่วัฒนธรรมเกาหลีในบริบทโลกาภิวัตน์

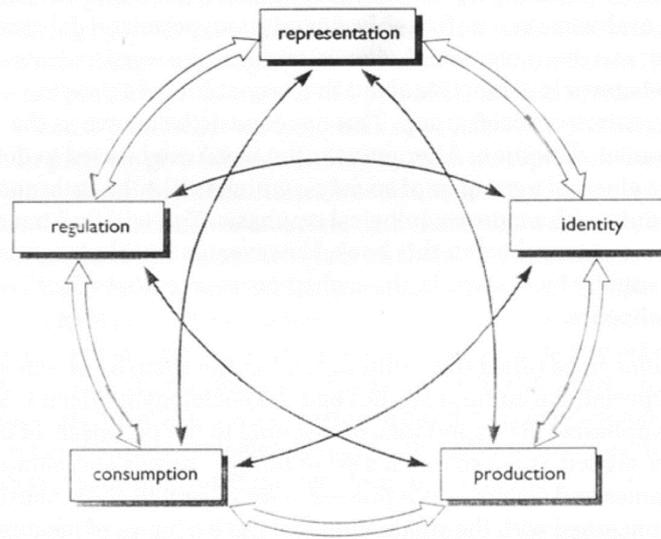
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ *Let's Eat* ซีซั่น 1
2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการสร้างภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ *Let's Eat* ซีซั่น 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลี : กรณีศึกษาซีรีส์เรื่อง *Let's Eat* ซีซั่น 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผู้วิจัยคัดเลือกซีรีส์ *Let's Eat* ซีซั่น 1 ซึ่งออกอากาศช่วง พ.ศ. 2556 ผ่านช่องทางโทรทัศน์ tvN ของเกาหลีใต้ โดยทำการรับชมผ่านช่องทางแอปพลิเคชัน MONOMAX เป็นกรณีศึกษา เนื่องจากซีรีส์เรื่องนี้ใช้อาหารเป็นแกนกลางของการเล่าเรื่อง และสะท้อนบริบทสังคมเมืองเกาหลีในช่วงการขยายตัวของครัวเรือนเดี่ยว ผู้วิจัยทำการคัดเลือกฉากอาหารจำนวน 26 ฉาก จากทั้งหมด 16 ตอน โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ (1) ฉากที่อาหารเป็นแกนกลางของการดำเนินเรื่อง (2) ฉากที่มีบทสนทนาหรือการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความหมายทางวัฒนธรรมของอาหาร และ (3) ฉากที่สะท้อนความสัมพันธ์ทางสังคมและอัตลักษณ์ของตัวละคร ซึ่งผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์การเข้ารหัสข้อมูล (coding) โดยจำแนกภาพแทนออกเป็นหมวดหมู่หลัก เช่น รูปแบบการกิน ความสัมพันธ์เชิงชนชั้น ความเชื่อดั้งเดิม และการผสมผสานทางวัฒนธรรม จากนั้นจึงวิเคราะห์เชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดภาพแทน วงจรวัฒนธรรม และมายาคติ

1) Hall (1997, pp.1-3, 13-14.) กล่าวว่า ภาษาเป็นสื่อหนึ่งที่ซึ่งความคิดและความรู้สึกถูกนำเสนอตัวแทนในวัฒนธรรม ดังนั้น ภาพตัวแทนผ่านภาษาจึงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการที่ความหมายถูกสร้างขึ้น ประเด็นสำคัญของภาพตัวแทนจะอยู่ที่การผลิตและการหมุนเวียนของความหมายผ่านภาษา และภาพลักษณ์ (Visual Image) กล่าวได้ว่าภาพตัวแทนจะทำงานอยู่ภายในวงจรวัฒนธรรม (The Circuit of Culture) โดยภาพตัวแทนที่เป็นกระบวนการเชิงสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยภาษาและภาพลักษณ์ จะสร้างความหมายบางประการเกี่ยวกับภาพตัวแทนที่ถูกนำเสนอสิ่งที่ติดมากับความหมายของภาพตัวแทน คือ อัตลักษณ์ (Identity) อันเป็นความหมายเกี่ยวกับความเป็นตัวตนเมื่อคนในสังคมบริโภคหรือรับรู้ภาพตัวแทนความหมายที่ติดอยู่กับภาพตัวแทนนั้นก็จะเป็นการควบคุมและตีกรอบแนวทางการประพฤติปฏิบัติในสังคม

วงจรวัฒนธรรม (The Circuit of Culture)

ที่มา: (Hall, 1997, p.1.)

2) แนวคิดการเล่าเรื่อง Chatman (1978, pp.19-26, 151-158.) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับแนวคิดการเล่าเรื่อง (Narrative) ไว้ว่า เป็นกระบวนการถ่ายทอด หรือการเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ผ่านโครงสร้างที่เป็นระเบียบ โดยมีลำดับเหตุการณ์ตามช่วงเวลา และมีองค์ประกอบสำคัญ เช่น ตัวละคร การดำเนินเรื่อง จุดขัดแย้ง และการแก้ไขปัญหา การเล่าเรื่องนั้นไม่เพียงแต่เป็นการลำดับเหตุการณ์ตามความจริง แต่ยังเป็นการสร้างความหมาย หรือการตีความที่สะท้อนถึงค่านิยมและประสบการณ์ของผู้เล่า ผู้วิจัยจึงได้ทำการคัดเลือกตัวแปรที่สามารถใช้ในวิเคราะห์องค์ประกอบในการนำเสนอภาพลักษณ์ตามองค์ประกอบดังต่อไปนี้ แก่นเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก มุมมองในการเล่าเรื่อง สัญลักษณ์พิเศษ

3) แนวคิดมายาคติของ Barthes (1972, pp. 107-109.) กล่าวว่า มายาคติเป็นวิธีคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ และวิธีการสื่อความหมายทางวัฒนธรรมของแต่ละสังคมที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการทำความเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ความเชื่อทางวัฒนธรรมเหล่านั้นถูกกลบเกลื่อนให้ถูกรับรู้เสมือนเป็นธรรมชาติที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้

ผลการวิจัย

1. การนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์อาหารเกาหลีที่ปรากฏทั้งหมด 26 ฉาก จากซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 พบการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลี 6 ลักษณะ ซึ่งมีได้เป็นเพียงการถ่ายทอดอาหาร ในฐานะวัตถุทางกายภาพ หากแต่เป็นกระบวนการผลิตซ้ำความหมาย (Representation) ที่เชื่อมโยงกับอำนาจ อุดมการณ์ และการต่อรองเชิงชนชั้น ในสังคมเกาหลีร่วมสมัย อันสอดคล้องกับแนวคิดของ Hall (1997,p.1.) ที่มองว่าภาพตัวแทนจะทำงานอยู่ภายในวงจรวัฒนธรรม (The Circuit of Culture) โดยมีการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีทั้งหมด 6 แบบดังนี้

1.1 วัฒนธรรมการรับประทานอาหารคนเดียว ปรากฏในตอนที่ 1, 3 และ 7 สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของเกาหลีจากสังคมที่ให้คุณค่ากับการกินร่วมกัน สู่วัฒนธรรมเมืองที่มีจำนวน “ครัวเรือนเดี่ยว (1인가구)” เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตอนที่ 3 ฉากชั้นซีกุกซู (잔치국수) ซึ่งเป็นเมนูที่ดั้งเดิมที่นิยมทานในงานเฉลิมฉลอง เช่น งานแต่งงานหรืองานวันเกิด แต่ในซีรีส์เรื่องนี้กลับนำเสนอในบริบทของการกินคนเดียว จึงเป็นการสร้างความหมายใหม่จากอาหารแห่งการเฉลิมฉลองเป็นกลุ่มใหญ่ ไปสู่อาหารแห่งความโดดเดี่ยว ซึ่งฉากการกินคนเดียวสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานทางสังคมดั้งเดิมของคนเกาหลี

1.2 วัฒนธรรมอาหารเกาหลีแบบดั้งเดิม ปรากฏในตอนที่ 1, 2, 3, 5, 8, 12, 14 และ 16 ในตอนที่ 2 แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการกินแบบมีลำดับอาวุโสของเกาหลี ซึ่งผู้สูงอายุจะเริ่มรับประทานอาหารก่อน โดยเป็นภาพแทนของการเคารพในลำดับอาวุโสและการรักษาขนบธรรมเนียมในโต๊ะอาหาร ซึ่งตรงกับ Hall (1997, pp.3-5.) ที่กล่าวไว้ว่าการสะท้อนการทำงานของอำนาจเชิงวัฒนธรรมที่ทำให้ความสัมพันธ์แบบลำดับชั้นดูเป็นเรื่องธรรมชาติและเหมาะสม ดังนั้นพิธีกรรมทางอาหารและมารยาทบนโต๊ะอาหาร จึงเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดเกี่ยวกับความเคารพในลำดับอาวุโสของสังคมเกาหลี

ตอนที่ 8 ฉากชุปข้าวตัง (누룽지탕) สื่อถึงความทรงจำของความยากจนในอดีตและแนวคิดกินให้หมด อันมีรากจากประสบการณ์ขาดแคลนเชิงเศรษฐกิจ ภาพแทนนี้จึงทำหน้าที่เชื่อมโยงอาหารกับความอดทน ความเรียบง่าย และคุณค่าความพยายาม ซึ่งเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่ผลิตซ้ำภาพจำของความเป็นเกาหลีแท้จริง

1.3 แนวคตินิยมการรวมกลุ่ม ปรากฏในตอนที่ 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14 และ 16 เช่น ตอนที่ 7 ปรากฏการรับประทานอาหารปลาไหลย่าง (장어구이) และหอยย่าง (조개구이) เป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ของคนเกาหลีว่า แม้สังคมในปัจจุบันจะเป็นสังคมครัวเรือนเดี่ยวเพิ่มมากขึ้น แต่แนวคตินิยมการรวมกลุ่ม (Collectivism) ก็ยังคงเป็นค่านิยมและวัฒนธรรมที่ยังปรากฏให้เห็นอยู่ในสังคมเกาหลีอยู่ นอกจากนี้ แนวคตินิยมการรวมกลุ่ม (Collectivism) ที่นำเสนอในซีรีส์ ไม่ได้เป็นเพียงความอบอุ่น แต่ยังทำหน้าที่เป็นกลไกทางอุดมการณ์ที่ช่วยจัดระเบียบความสัมพันธ์ของคนในสังคม เพราะแม้บริบททางสังคมเกาหลีร่วมสมัยจะเปลี่ยนไปสู่สังคมครัวเรือนเดี่ยวและการใช้ชีวิตแบบปัจเจกมากขึ้น แต่ซีรีส์กลับตอกย้ำภาพการกินร่วมว่าเป็นเรื่องปกติ และความเป็เกาหลีดั้งเดิม การเลือกนำเสนอเช่นนี้จึงเป็นการนำเสนอเชิงอุดมการณ์ ที่ทำให้ค่านิยมการรวมกลุ่มยังคงมีอำนาจกำกับความสัมพันธ์ของผู้คน แม้ในบริบทที่โครงสร้างสังคมเปลี่ยนไปแล้วก็ตาม

ตอนที่ 14 ฉากรับประทานอาหารหมูสามชั้นย่าง (삼겹살) หลังเหตุการณ์บาดเจ็บ ฉากนี้ทำให้อาหารกลายเป็นสื่อกลางของการเยียวยา ทั้งทางร่างกายและจิตใจ แต่ในขณะเดียวกันก็ผลิตมายาคติที่สามารถทำให้กลับไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ ถูกผูกโยงไว้กับการกลับมารับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

1.4 ความเชื่อดั้งเดิมของเกาหลี ปรากฏในตอนที่ 4 และ 6 เช่น ตอนที่ 4 ฉากบะหมี่ชุปถั่วแดง (팔칼국수) เชื่อมโยงความเชื่อเรื่องถั่วแดงไล่ผี เพื่อปกป้องโยนยุนจินอี แสดงให้เห็นการนำความเชื่อพื้นบ้านมาผสมกับชีวิตเมืองร่วมสมัย ตอนที่ 6 ฉากทานเต้าหู้กับหมูสามชั้นนึ่ง (두부보쌈) หลังพันซ์กล่าวหา สื่อความเชื่อที่ว่าเต้าหู้เป็นอาหารสำหรับเริ่มต้นชีวิตใหม่ เพราะสีขาวยของเต้าหู้แทน

ความบริสุทธิ์ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Hall (1997, pp.2-3.) ว่าความเชื่อดั้งเดิมเหล่านี้ทำหน้าที่เป็น การสร้างความต่อเนื่องทางอัตลักษณ์ ที่ค้ำยันความเป็นเกาหลีสมัยใหม่ และช่วยให้วัฒนธรรมดั้งเดิม ถูกทำให้ทันสมัยผ่านสื่อบันเทิง

1.5 การผสมผสานกับวัฒนธรรมอาหารต่างชาติ ปรากฏในตอนที่ 5, 6, 10, 11 และ 13 เช่น ตอนที่ 5 ฉากรับประทานหม้อไฟเกาหลี (부대찌개) ตอนนี้เป็นจุดรวมของอาหารในฐานะความ ทรงจำร่วมทางประวัติศาสตร์และการแบ่งปัน หม้อไฟเกาหลีมีรากฐานมาจากช่วงหลังสงครามเกาหลี ซึ่งเป็นผลจากการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมอาหารอเมริกันและเกาหลี เช่น แฮม สเปม ไส้กรอก กับกิมจิและพริกแดง ตอนที่ 13 ฉากที่คู่แฉงและอิชูกยองนั่งรับประทาน ไก่ทอดกับเบียร์ (치맥) ร่วมกันเป็นการนำเสนอวัฒนธรรมการสังสรรค์ร่วมสมัยของคนเกาหลี ซึ่งแพร่หลายหลังสงคราม เกาหลีและกลายเป็นส่วนหนึ่งของอัตลักษณ์สังคมเมืองในปัจจุบัน

1.6 อาหารเพื่อสุขภาพ ปรากฏในตอนที่ 8, 12 และ 14 เช่น ตอนที่ 8 ฉากรับประทานซูป เต้าเจี้ยว (돈장찌개) ซึ่งเป็นอาหารที่ดีต่อสุขภาพเนื่องจากมีทั้งวิตามิน แร่ธาตุ โปรตีน เป็นตัวแทน ของอาหารเกาหลีแบบดั้งเดิมที่สะท้อนให้เห็นภาพลักษณ์ของคนเกาหลีที่ว่า แม้ยุคสมัยจะ เปลี่ยนแปลงไปแต่ก็ยังคงรักษาการรับประทานอาหารที่มาตั้งแต่เมื่อ 2,000 ปีก่อนไว้ นอกจากนี้ ตอนที่ 14 ฉากการรับประทานอาหารสามชั้นย่าง (삼겹살) หลังเหตุการณ์บาดเจ็บ ซึ่งมีฉากคำพูดของคู่แฉง ยองว่า “คนที่พึ่งเสียขวัญมาต้องกินผักกาดหอมนะรู้ไหม ในผักกาดหอมมีสารแลคโตเซรินช่วยทำให้ จิตใจสงบและผ่อนคลาย” สะท้อนความเชื่อมโยงระหว่างอาหารกับสุขภาพในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งอาหาร ที่ถูกนำเสนอไม่ได้เป็นเพียงสิ่งที่ส่งผลดีต่อสุขภาพ แต่ยังเชื่อมโยงกับความสมดุลทางอารมณ์ของตัว ละคร

2. รูปแบบการนำเสนอภาพลักษณ์วัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1

ซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 นำเสนออาหารเกาหลีในฐานะระบบของสัญญาณ ที่ทำงานผ่านภาพ เสียง และอารมณ์ โดยไม่เพียงแค่กระตุ้นความอยากรับประทานอาหารเท่านั้น แต่ยังเป็นการผลิตซ้ำ ความจริงบางอย่างที่เกี่ยวกับสังคมเกาหลีผ่านการเล่าเรื่อง อันสอดคล้องกับแนวคิดของ Barthes (1972, pp. 129-131.) ที่เสนอว่าความหมายทางวัฒนธรรมสามารถถูกยกระดับไปเป็นมายาคติ (Myth) จนกลายเป็นธรรมชาติที่ถือเป็นเรื่องปกติในสังคม การถ่ายทอดดังกล่าวปรากฏผ่าน องค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ น้ำเสียง สีหน้า บุคลิก เพลงประกอบ มุกตลก และ สัญญะอื่น ๆ แนวคิดการเล่าเรื่องของ Chatman (1978, pp.9-10.) แสดงให้เห็นว่าฉากอาหารในซีรีส์ไม่ได้ทำ หน้าที่เป็นเพียงฉากประกอบ แต่ทำหน้าที่เทคนิคการเล่าเรื่อง (Discourse) เช่น มุกตลก จังหวะการ ตัดต่อ เสียงประกอบ สีหน้า ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ความหมายของอาหารถูกนำเสนอให้ผู้ชมมี ประสบการณ์ร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 น้ำเสียง น้ำเสียงของตัวละครในขณะที่รับประทานอาหารมักแสดงออกถึงความพึงพอใจ ความสุข และการผ่อนคลาย ประกอบกับเสียงชู้ตอาหารหรือเสียงการเคี้ยวเพื่อกระตุ้นความรู้สึกของผู้ชมให้สัมผัสได้ถึงรสชาติของอาหาร เสียงเหล่านี้เป็นการสื่อสารเชิงอารมณ์ที่สะท้อนแนวคิดที่ว่า อาหารคือความสุขและการปลอบประโลมใจ ซึ่งเป็นค่านิยมสำคัญของสังคมเกาหลี นอกจากนี้

น้ำเสียงสนทนาในระหว่างมื้ออาหารมักเป็นไปอย่างอบอุ่นและเป็นกันเอง แสดงถึงวัฒนธรรมการกินร่วมกันที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ทางสังคมมากกว่าตัวอาหารเอง ในมุมมองของ Chatman (1978, pp.151-158.) น้ำเสียงและเสียงประกอบฉากถือเป็นองค์ประกอบของเทคนิคการเล่าเรื่อง (Discourse) ที่ทำหน้าที่กำกับจังหวะการรับรู้ของผู้ชม ซึ่งเสียงดังกล่าวไม่เพียงทำหน้าที่สร้างความสมจริง แต่เป็นเทคนิคการผลิตอารมณ์ร่วมที่ทำให้เห็นถึงความสุขจากการบริโภค และทำให้การกินเป็นพื้นที่ปลอดภัยในชีวิตเมือง

2.2 สีหน้า สีหน้าของตัวละครในฉากการกินถูกใช้เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสารอารมณ์ ความอโรย และความพึงพอใจใบหน้าที่เป็นรอยยิ้ม การหลับตาช้า ๆ ระหว่างเคี้ยวอาหารหรือการพยักหน้าอย่างพอใจ เป็นเทคนิคการเล่าเรื่อง (Discourse) แทนคำพูด และช่วยให้ผู้ชมตีความอารมณ์ของตัวละครได้ทันที ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมอาหารผ่านซีรีส์

2.3 บุคลิก บุคลิกของตัวละครหลัก เช่น อีชูกยองและคยูแดยอง สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นตัวตนกับอาหาร ตัวละครมีความละเอียดอ่อน พิถีพิถันในการกิน ใช้เวลาในการชื่นชมกลิ่น สี และเนื้อสัมผัสของอาหารก่อนรับประทาน แสดงให้เห็นว่าการรับประทานอาหารเป็นกิจกรรมที่มีมิติทางสุนทรียะและการตระหนักรู้ในคุณค่าของอาหาร ซึ่งบุคลิกของตัวละครทำให้การเล่าเรื่อง (Story) ในฉากอาหารกลายเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนความสัมพันธ์ การคลี่คลายความตึงเครียด และการเปิดเผยความรู้สึกภายในของตัวละคร ในทางกลับกัน บุคลิกของตัวละครยังสะท้อนความเปลี่ยนแปลงของสังคมเกาหลี เช่น การกินคนเดียวที่สื่อถึงความโดดเดี่ยวและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสมาชิกในครอบครัว

2.4 เพลงประกอบฉาก ในแต่ละฉากถูกออกแบบให้สอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละครและลักษณะของอาหาร เพลงบรรเลงจังหวะเบาและอบอุ่นถูกใช้ในฉากที่มีบรรยากาศของบ้านสื่อถึงความอบอุ่นของครอบครัว ในขณะที่เพลงบรรเลงจังหวะสนุกและคึกคักจะใช้ในฉากการรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนหรือในงานเลี้ยง เพลงเหล่านี้เป็นเทคนิคการเล่าเรื่อง (Discourse) ที่ทำหน้าที่เสริมสร้างอารมณ์ร่วม ให้ผู้ชมรู้สึกถึงบรรยากาศทางสังคมของการรับประทานอาหารว่าเป็นช่วงเวลาแห่งความอบอุ่น ผ่อนคลาย หรือความเป็นมิตร มากกว่าจะเป็นเพียงฉากการรับประทานอาหารตามปกติ

2.5 มุมกล้อง กล่าวได้ว่าในซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 เป็นองค์ประกอบที่โดดเด่นของเทคนิคการเล่าเรื่อง (discourse) ในการสื่อสารวัฒนธรรมอาหาร การใช้เทคนิคถ่ายภาพระยะใกล้ (close-up) เพื่อเน้นรายละเอียดของอาหาร เช่น ไอร้อนจากซูป สีสันของซอส การขยับตะเกียบขณะคีบอาหารซึ่งเป็นภาพเคลื่อนไหวช้า ๆ เพื่อชะลอเวลาในเชิงการรับรู้ มักถูกนำมาใช้เพื่อขยายช่วงเวลากการกินให้มีมิติทางอารมณ์มากขึ้น นอกจากนี้กล้องยังสลับไปมาระหว่างภาพอาหารและใบหน้าของตัวละคร เพื่อสร้างการเชื่อมโยงระหว่างรสชาติกับความรู้สึก ช่วยเพิ่มพลังให้ผู้ชมสัมผัสได้ถึงวัฒนธรรมการกินแบบเกาหลีอย่างลึกซึ้ง

2.6 สัญลักษณ์อื่น ๆ นอกจากองค์ประกอบที่ได้กล่าวไปด้านบนแล้ว ซีรีส์ยังมีสัญลักษณ์อื่น ๆ เช่น เมนูอาหารอย่างเต้าหู้ที่แทนการเริ่มต้นใหม่ ถั่วแดงแทนการขับไล่ความชั่วร้ายและพลังไม่ดี โดยมาจากความเชื่อในสมัยโบราณว่าสีแดงเป็นที่สามารถขับไล่วิญญาณได้ และในตอนที่ 2 เมนูปลาแมคคอลลเรลตุ๋น (고등어조림) แทนการควบคุมและความไม่เท่าเทียม เนื่องจากฉากนี้คิมฮักมุนใช้มื้ออาหารเป็นสิ่งที่ตอบแทนแทนโบนัสเงินเดือน แสดงถึงอำนาจของผู้บริหารอย่างคิมฮักมุน

สีของอาหาร เช่น สีแดงของต็อกบกกี (떡볶이) ในตอนที่ 4 และแกงกิมจิ (김치찌개) ในตอนที่ 11 แทนการเพิ่มพลัง สีขาวของซุ๊ปข้าวตัง (누루지탕) ในตอนที่ 8 แทนความบริสุทธิ์ หรือในตอนที่ 9 เมนูปีบิมบับ (비빔밥) ที่มีวัตถุดิบหลากสี แทนหลักของหยินหยางซึ่งหมายถึงสมดุลของการรับประทานอาหารซึ่งตรงกับหลักของเกาหลีที่นิยมทานอาหาร 5 สีหรือที่เรียกว่า โอบังแซก (오방색) โต้ะอาหาร ตลอดทั้งเรื่องโต้ะอาหาร (식탁) ปรากฏซ้ำในหลายบริบท เช่น การกินหม้อไฟเกาหลี (부대찌개) กับเพื่อนในตอนที่ 5 การกินซุ๊ปเต้าเจี้ยว (된장찌개) คนเดียวในตอนที่ 8 หรือการร่วมรับประทานหมูสามชั้นย่าง (삼겹살) กับเพื่อนร่วมงานในตอนที่ 14 ในเชิงสัญลักษณ์ นอกจากนั้นโต้ะอาหารยังทำหน้าที่เป็นพื้นที่ทางสังคม ที่สื่อถึงความเท่าเทียมและความสัมพันธ์แบบเปิดเผย ทุกคนใช้ตะเกียบคีบอาหารจากหม้อเดียวกัน

ผลการวิจัยพบว่า ซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 ใช้อาหารเกาหลีเป็นกลไกสำคัญในการผลิตและหมุนเวียนความหมายทางวัฒนธรรม ซึ่งอธิบายได้ผ่านกรอบวงจรวัฒนธรรม (Circuit of Culture) ของ Hall (1997, p.1.) ซึ่งสัมพันธ์กับอัตลักษณ์ (Identity) ในการประกอบสร้างความเป็นเกาหลี ทั้งแบบดั้งเดิมและร่วมสมัย ขณะที่การผลิต (Production) มีสร้าง ความหมายผ่านภาษาเชิงสื่อ เช่น มุมกล้องระยะใกล้ เสียงการกิน สีหน้า น้ำเสียง และเพลงประกอบ จนผู้ชมเกิดการรับรู้และต่อยอดความหมายในการบริโภค (Consumption) และทำให้เกิดบรรทัดฐานเกี่ยวกับการกินและความสัมพันธ์ทางสังคมในการควบคุมจัดการ (Regulation) อีกทั้งเมื่อพิจารณาผ่านแนวคิด มายาคติ (Myth) ของ Barthes (1972, pp.109, 131.) จะเห็นว่าอาหารในซีรีส์ไม่ได้เป็นเพียงอาหาร แต่ถูกยกระดับเป็นความจริงทางวัฒนธรรมที่ถูกทำให้ดูเป็นธรรมชาติ เช่น อาหารเกาหลีเท่ากับความอบอุ่น ความเป็นครอบครัว ส่งผลให้ภาพจำของอาหารเกาหลีในฐานะอัตลักษณ์และคุณค่าของสังคมถูกผลิตซ้ำและกลายเป็นความหมายที่ผู้ชมเชื่อถือและยอมรับอย่างต่อเนื่อง เมื่ออธิบายร่วมกับแนวคิดการเล่าเรื่องของ Chatman (1978, pp.26, 151-158.) แสดงให้เห็นว่าฉากอาหารถูกนำเสนอทั้งในระดับการเล่าเรื่อง (Story) และระดับเทคนิคการเล่าเรื่อง (discourse) ซึ่งอาหารถูกใช้เป็นเหตุการณ์ที่ขับเคลื่อนความสัมพันธ์และอารมณ์ของตัวละครในเรื่อง (Story) ผ่านวิธีการเล่า เช่น การจัดลำดับภาพ มุมกล้อง เสียง และจังหวะการตัดต่อ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยทำให้ความหมายทางวัฒนธรรมของอาหารฝังแน่นในประสบการณ์การรับชมของผู้ชม

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลโดยใช้กรอบแนวคิดวงจรวัฒนธรรม (Circuit of Culture) ของ Hall (1997, p.1.) เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารเกาหลีที่ปรากฏในซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1 ซึ่งไม่ได้เป็นแค่องค์ประกอบเพื่อความบันเทิงหรือการสร้างอารมณ์สในการรับชมเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการผลิตซ้ำทางความหมาย (Representation) ที่สัมพันธ์กับอัตลักษณ์ (Identity) การผลิต (Production) การบริโภคความหมาย (Consumption) และการกำกับควบคุมทางสังคม (Regulation) ซึ่งเผยให้เห็นความเชื่อมโยงกับแนวทางการใช้ชีวิตคนเกาหลีสมัยใหม่ โดยผู้วิจัยได้ทำการอภิปราย ตามประเด็นหลัก ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1

จากผลการศึกษาพบว่ามีการนำเสนอภาพแทนทั้งหมด 6 แบบ คือ (1) วัฒนธรรมการรับประทานอาหารคนเดียว เนื่องด้วยโครงสร้างทางสังคมของเกาหลีที่เปลี่ยนไปจากการอาศัยเป็นครอบครัวที่มี พ่อ แม่ ลูก เป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมการรับประทานอาหารจากการรับประทานอาหารเป็นกลุ่มมาเป็นการรับประทานอาหารแบบคนเดียว ซึ่งวัฒนธรรมการรับประทานอาหารคนเดียวเริ่มได้รับความนิยมตั้งแต่ต้นปี 2010 (National Folk Museum of Korea, n.d.) (2) วัฒนธรรมอาหารเกาหลีแบบดั้งเดิม เช่น การกินตามลำดับอาวุโส ซึ่งวัฒนธรรมนี้ได้รับอิทธิพลมาจากความเชื่อของลัทธิขงจื้อที่กำหนดความสัมพันธ์ในสังคมออกเป็น 5 ประการหรือที่เรียกว่าความสัมพันธ์ทั้ง 5 ได้แก่ ความสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน (Angkham, 2022, p.1.) ซึ่งเกาหลีรับความเชื่อของลัทธิขงจื้อนี้มาตั้งแต่ในสมัยโชซอนและฝังรากลึกลงไปในการดำเนินชีวิตมาจนถึงปัจจุบัน (3) แนวคตินิยมการรวมกลุ่ม (Collectivism) เป็นค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับส่วนรวมและความเป็นหนึ่งเดียวกันของคนกลุ่มหนึ่ง ในซีรีส์ถูกนำเสนอผ่านฉากรับประทานอาหารร่วมกัน ภาพแทนนี้สะท้อนคุณค่าของความสัมพันธ์ทางสังคมในวัฒนธรรมเกาหลี และทำหน้าที่เป็นกลไกของการกำกับพฤติกรรม ทำให้การเข้ากลุ่มและการคล้อยตามเป็นสิ่งพึงประสงค์ ซึ่งอาจลดทอนความเป็นปัจเจกในสังคม (4) ความเชื่อดั้งเดิม ในซีรีส์เรื่อง Let's Eat ซีซั่น 1 ปรากฏความเชื่อดั้งเดิมคือถั่วแดงที่ใช้ในการขับไล่สิ่งชั่วร้าย และเต้าหู้ที่แสดงถึงความบริสุทธิ์ซึ่งความเชื่อนี้มาจากโอบังแซก (오방색) สีดั้งเดิมของเกาหลี สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างคนกับอาหารในฐานะสิ่งยึดเหนี่ยวทางวัฒนธรรม แม้ตัวละครจะอยู่ในสังคมสมัยใหม่ แต่ยังคงหันกลับไปพึ่งพาอาหารพื้นบ้านที่มีความหมายทางจิตวิญญาณ เป็นการตอกย้ำว่า ความเชื่อดั้งเดิมยังคงดำรงอยู่ในวิถีชีวิตร่วมสมัยของชาวเกาหลี ผ่านการรับประทานอาหารที่มีสัญลักษณ์เชิงมงคล (5) การผสมผสานกับวัฒนธรรมอาหารต่างชาติ ซีรีส์นำเสนอว่าอาหารเกาหลีร่วมสมัยไม่ตายตัว หากแต่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงประวัติศาสตร์และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะอิทธิพลของโลกตะวันตกและญี่ปุ่นที่ส่งผลให้เกิดอาหารลูกผสม อาหารเกาหลีแบบดั้งเดิมประยุกต์ให้เป็นสากลเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับโลกปรับเปลี่ยนรสนิยมการรับประทานอาหาร อาหารเกาหลีได้ถูกผสมผสานกับชาติตะวันตกและอาหารจากญี่ปุ่นซึ่งเป็นผลจากสงครามในช่วงทศวรรษ 1950 อาหารเกาหลีหลายชนิดมีส่วนผสมของชีส ไส้กรอก แฮม หรือซีอิ๊วญี่ปุ่น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความเป็นลูกผสม ไม่ได้ทำลายความเป็นเกาหลี แต่กลับถูกจัดวางให้ยังคงรักษารสชาติและภาพลักษณ์แบบเกาหลีไว้ได้อย่างดี (6) อาหารเพื่อสุขภาพ ในซีรีส์สะท้อนอุดมการณ์ของการดูแลตนเอง และถูกนำเสนอผ่านแนวคิดที่อาหารเป็นยาและเป็นเครื่องมือฟื้นฟูร่างกาย โดยอ้างถึงคุณค่าทางโภชนาการของเครื่องปรุงและพืชผักสมุนไพร เช่น ซอสถั่วเหลือง ถั่วหมัก และน้ำมันงา ซึ่งล้วนอุดมด้วยวิตามินและเกลือแร่ที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ ยังมีการรับประทานผักในมื้ออาหาร เช่น โสม และพืชผักสมุนไพรอื่น ๆ เพื่อเพิ่มสารอาหารให้กับร่างกาย

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ CHA & LEE (2025, p.15.) ที่ชี้ว่าภาพแทนอาหารเกาหลีในสื่อบันเทิงเกาหลี สามารถสร้างความคาดหวัง ความอยากทดลองรับประทานอาหาร และเชื่อมโยงไปสู่ประสบการณ์อาหารของนักท่องเที่ยวต่างชาติในโลกจริงได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยัง

สอดคล้องกับ Saetae (2008, pp.237-246.) ที่อธิบายว่าสื่อเกาหลีผลิตซ้ำมายาคติทางวัฒนธรรมผ่านสัญญาณในชีวิตประจำวัน ทำให้อาหารถูกยกระดับเป็นความหมายทางคุณค่า เช่น ความอบอุ่น ความเป็นครอบครัว และความดีงามที่ดูเป็นธรรมชาติ ขณะเดียวกัน งานของ Rattanasri & Pairon (2025, pp.254-257.) ชี้ว่าอาหารในซีรีส์เกาหลีทำหน้าที่เป็นภาพตัวแทนที่เชื่อมทั้งมิติทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดังนั้น การนำเสนอภาพแทนอาหารทั้ง 6 แบบใน Let's Eat ซีซั่น 1 จึงไม่ใช่เพียงความบันเทิง แต่เป็นกลไก soft power ที่สร้างความน่าปรารถนาและต่อยอดสู่การบริโภคจริงในตลาดอาหารและการท่องเที่ยว

2. รูปแบบการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีผ่านซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1

จากผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารของซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 นั้น เป็นการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีมีความโดดเด่นในการใช้องค์ประกอบของสื่อ เพื่อให้ผู้ชมรับรู้ถึงวัฒนธรรมอาหารอย่างลึกซึ้งซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Prasert & Banterng (2023, pp.132-134.) ที่ระบุว่า ละครเกาหลีมักใช้ระบบสัญญาณทางภาพและเสียง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของอาหารให้เป็นสิ่งที่มีชีวิตมากกว่าจะเป็นเพียงวัตถุในการบริโภค และ Barthes (2013, pp.21-22.) ที่กล่าวว่าอาหารคือภาษาของวัฒนธรรมที่สื่อสารคุณค่า ความเชื่อ รวมไปถึงอัตลักษณ์ทางสังคมผ่านระบบสัญญาณ ในซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 มีการใช้เสียงพากย์ น้ำเสียง สีหน้า และมุมกล้องต่าง ๆ จึงเปรียบเสมือนภาษาภาพที่ทำให้ผู้ชมเข้าใจอารมณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมเกาหลีโดยไม่ต้องอธิบายด้วยคำพูด

ในมิติของ Hall (1997, pp.10-11, 24-28.) องค์ประกอบเชิงสื่อดังกล่าวสัมพันธ์กับการผลิต (Production) และการบริโภคความหมาย (Consumption) เสียงพากย์และน้ำเสียงที่บรรยายรสชาติอาหาร รวมถึงเสียงดูดเส้นหรือเสียงการเคี้ยว ถูกออกแบบให้กระตุ้นประสาทสัมผัสและสร้างความรู้สึกร่วม เพื่อให้ผู้ชมไม่เพียงแค่มองเห็นอาหาร แต่ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงอารมณ์และประสบการณ์ผ่านการชมซีรีส์ได้ ขณะเดียวกัน สีหน้าและท่าทางของตัวละคร เช่น การหลับตาเบา ๆ การยิ้มอย่างพึงพอใจ หรือการพยักหน้าเมื่อรับรสชาติแรก ทำหน้าที่เป็นรหัสทางวัฒนธรรมที่ยืนยันความอร่อย และความคุ้มค่า ของอาหารเกาหลีผ่านภาษาภาพที่เข้าใจได้โดยไม่ต้องอธิบายตรง ๆ นอกจากนี้ หากพิจารณาตามแนวคิดของ Chatman (1978, pp.9-10.) ฉากอาหารในซีรีส์เป็นเทคนิคการเล่าเรื่อง (Discourse) ผ่านการออกแบบเสียง มุมกล้อง และจังหวะการตัดต่อ ซึ่งเป็นวิธีการเล่าเรื่องที่ช่วยขยายอารมณ์และกำกับการตีความของผู้ชม ทำให้ความหมายทางวัฒนธรรมของอาหารถูกเน้นย้ำและฝังแน่นในตัวบท เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Prasert & Banterng (2023 pp.132-134.) วิเคราะห์ว่า การแสดงออกทางสีหน้าของตัวละครในขณะรับประทานอาหารมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์อาหารเกาหลีให้มีมิติทางอารมณ์และความรู้สึก บุคลิกและการสร้างตัวตนของตัวละครหลักในซีรีส์ ในซีรีส์ คุณเคยลองถูกออกแบบให้มีบุคลิกนักชิมที่ให้คุณค่ากับอาหารในทุกมื้อ แสดงถึงแนวคิดวัฒนธรรมเกาหลีที่มองอาหารเป็นเครื่องยืนยันคุณค่าชีวิต การนำเสนอผ่านบุคลิกของตัวละครจึงเป็นกลยุทธ์เชิงสัญลักษณ์ที่สะท้อนอัตลักษณ์ของคนเกาหลีสมัยใหม่ที่ยังคงเชื่อมโยงกับรากเหง้าทางวัฒนธรรมเกาหลี เพลงประกอบในฉากรับประทานอาหารมักใช้ทำนองที่อบอุ่น จังหวะช้า เสียงเครื่องสาย เสียงเพลงบรรเลง ช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความผ่อนคลายและความสุขภายในบ้าน เสียงเอฟเฟกต์ประกอบจากเมนูอาหาร เช่น เสียงน้ำเดือด เสียงทอด เสียงเคี้ยวอาหารถูกขยาย

ให้ชัดเพื่อกระตุ้นประสาทสัมผัส รูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิดอรรถรสทางเสียง นอกจากนี้ยังกล่าวถึงว่าเป็นเทคนิคที่ผู้สร้างสื่อใช้ในการทำให้อาหารมีชีวิต และเชื่อมโยงอารมณ์ของผู้ชมเข้ากับ ความหมายเชิงวัฒนธรรมของการกิน มุมกล้องและองค์ประกอบภาพ ซึ่งซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 มีมุมกล้องระยะใกล้ (Close-up) และการชยบกล้องแบบช้า (Slow pan) เพื่อเน้นรายละเอียดของอาหาร เช่น การเดือดของน้ำซุปรือการเคี้ยวอาหารเข้าปาก เทคนิคนี้เป็นรูปแบบการเล่าเรื่องที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกมีส่วนร่วมกับตัวละคร การใช้แสงอบอุ่นและโทนสีเหลือง-ส้มยังสะท้อนบรรยากาศของความอบอุ่นและความผูกพันในครอบครัวซึ่งเป็นคุณค่าทางสังคมของเกาหลี ส่วนสัญลักษณ์อื่น ๆ เช่น สีแดงของกิมจิที่สื่อถึงพลังและความโชคดีหรือการจัดโต๊ะอาหารที่มีเครื่องเคียงหลายชนิด สะท้อนแนวคิดเรื่องความสมบูรณ์และความเอื้อเฟื้อ อันเป็นหัวใจของวัฒนธรรมอาหารเกาหลี การสื่อสารผ่านสัญลักษณ์เหล่านี้ทำให้ผู้ชมรับรู้ถึงความหมายเชิงคุณค่าของอาหารในฐานะสื่อทางวัฒนธรรมมากกว่าการบริโภคทางกายภาพ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผ่านแนวคิดมายาคติ (Myth) ของ Barthes (1972, pp.113-136.) จะเห็นว่า การนำเสนออาหารในซีรีส์ไม่เพียงเป็นการสื่อสารความหมายระดับแรก (อาหารในฐานะวัตถุ/เมนู) แต่ถูกยกระดับไปสู่ความหมายระดับที่สอง ซึ่งทำให้อาหารกลายเป็นความจริงทางวัฒนธรรม ที่ดูเป็นธรรมชาติ เช่น อาหารถูกทำให้เท่ากับความอบอุ่นและความสัมพันธ์ที่ดีของผู้คน อาหารถูกทำให้เท่ากับความบริสุทธิ์และการเริ่มต้นใหม่ หรืออาหารถูกทำให้เท่ากับความเปราะบางที่แท้และวิถีชีวิตที่ถูกต้อง โดยมายาคติดังกล่าวทำให้ผู้ชมยอมรับภาพแทนของอาหารเกาหลีในฐานะสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคมและอารมณ์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลให้ซีรีส์สามารถผลิตซ้ำอุดมการณ์เกี่ยวกับความเป็นเกาหลีร่วมสมัยผ่านกิจกรรมการกินในชีวิตประจำวันได้อย่างแนบเนียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอภาพแทนวัฒนธรรมอาหารเกาหลีจากซีรีส์ Let's Eat ซีซั่น 1 เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจมีการศึกษาเพิ่มเติมในซีซั่น 2 และ 3 ในมุมมองทางทฤษฎีการเล่าเรื่องเพิ่มเติมเพื่อได้เข้าใจวัฒนธรรมอาหารเกาหลีในทุกมิติมากขึ้น
2. การวิจัยครั้งถัดไปอาจทำการศึกษาเปรียบเทียบซีรีส์มากกว่า 2 เรื่องเพื่อเปรียบเทียบให้เข้าใจวัฒนธรรมอาหารเกาหลีในเชิงลึกและมองเห็นมุมมองที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น

References

- Angkham, W. (2022). *Confucianism and the social status of South Korean women (1948–2013)* [Master's thesis, Srinakharinwirot University].
- Barthes, R. (1972). *Mythologies* (A. Lavers, Trans.). Hill and Wang. (Original work published 1957).
- _____. (2013). *Toward a psychosociology of contemporary food consumption*. Routledge. (Original work published 1961)
- Cha, S.-S., & Lee, M.-H. (2025). Representations of Korean food in Hallyu media and international tourists' food experiences: A systematic review. *The Korean Journal of Food & Health Convergence*, 11(3), 9–16.
<https://doi.org/10.13106/kjfhc.2025.vol11.no3.9>
- Chatman, S. (1978). *Story and discourse: Narrative structure in fiction and film*. Cornell University Press.
- National Folk Museum of Korea. (n.d.). *혼밥 (eating alone)*. Retrieved October 8, 2025, <https://folkency.nfm.go.kr/topic/detail/12237>
- Prasert, N., & Banterng, T. (2023). Image communication management through Korean food culture: Case study of Itaewon Class and My Secret Romance. *Dhurakij Pundit Communication Arts Journal*, 17(2), 115–140. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/dpuca/article/view/26342>
- Rattanasri, S., & Phairo, N. (2025). Food representation in Korean series from the perspective of international culture and economy. *Governance Journal, Kalasin University*, 14(2), 244–260. <https://doi.org/10.14456/gjl.2025.29>
- Saetae, T. (2008). *The cultural myth presented in Korean dramas and the business Support*. [Master's thesis, Dhurakij Pundit University].
<https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/131310.pdf>